

СЛУЖБЕН ЛИСТ

НА ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА ФНРЈ“ излегува по потреба, во српско, хрватско, словенечко и македонско издание. — Огласи по тарифата. — Текува сметка при Народната банка на ФНРЈ за претплата бр. 1032-Т-220, за одделни издавања бр. 1032-Т-222 и за огласи 1032-Т-221.

Понеделник, 30 март 1953

БЕЛГРАД

БРОЈ 14

ГОД. IX

Цена на овој број е 10.— динари. — Претплата за 1953 година изнесува 1000.— динари, а за странство 1500.— динари. — Редакција: Улица Кралевиќа Марка бр. 8 — Телефония: Редакција 28-838, Администрација 28-276. Продавно одделение 22-619, Тел. централа 28 010.

82.

Народната скупштина на ФНРЈ на XXV заедничка седница на Сојузното веќе и на Веќето на народите одржана на 23 март 1953 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ОДОБРУВАЊЕ ИЗМЕНАТА НА ГРАНИЦАТА ПОМЕЃУ НАРОДНА РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА И НАРОДНА РЕПУБЛИКА БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Врз основа на чл. 15 точ 9 од Уставниот закон за основите на општественото и политичкото устројство на Федеративна Народна Република Југославија и за сојузните органи на власта и спогодбениот предлог на Народната скупштина на Народна Република Босна и Херцеговина и Саборот на Народна Република Хрватска, Народната скупштина на ФНРЈ

ОДЛУЧУВА

Се одобрува измената на границата помеѓу Народна Република Босна и Херцеговина и Народна Република Хрватска која произлегува од следната територијална измена:

Местата: Кестеновац, Босански Штрпци и Сеоце, што се наоѓаат на подрачјето на Бихаќката сколија, и местата: Дреновац и Лички Тишковац, што се наоѓаат на подрачјето на босанскограховската околија, се издвојуваат од територијата на Народна Република Босна и Херцеговина и се припојуваат кон територијата на Народна Република Хрватска.

23 март 1953 година

Белград

Народна скупштина

на Федеративна Народна Република Југославија

Претседател Претседател
на Веќето на народите, на Сојузното веќе,
Јосип Видмар, с. р. Владимир Симиќ, с. р.

83.

Врз основа на чл. 81 од Уставниот закон, а во врска со чл. 20 точ. 1 од Законот за спроведување на Уставниот закон, Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА ИМОТНИТЕ ОДНОСИ И ЗА РЕОРГАНИЗАЦИЈА НА СЕЛАНСКИТЕ РАБОТНИ ЗАДРУГИ

I. Општи одредби

Член 1

Селанската работна задруга, како производителна задруга заснована врз заедничка обработка на земјата, земјоделците ја осниваат и имотните односи во неа ги утврдуваат самостојно.

Член 2

Односите помеѓу селанската работна задруга и нејзините членови се утврдуваат со правилата на задругата и со договор.

Член 3

Со правилата на селанската работна задруга се утврдуваат органите и формите на управување со

задругата, правата и должностите на нејзините членови, организацијата на работата и одредбите за работењето.

Селанската работна задруга ги донесува своите правила самостојно.

Член 4

Со договор се утврдуваат начинот и обемот на внесувањето на земјата, згради и средства за работа, како и имотните односи што произлегуваат од тоа.

Договорот за имотните односи се склучува слободно, врз основа на општите начела на имотното право, а во согласност со правилата на задругата.

Ако по влегувањето на земјоделците во задруга се изменат правилата, така што да дојде до несогласност помеѓу правилата и договорот, за уредувањето на имотните односи помеѓу задругата и нејзин член останува како меродавен договорот.

Член 5

Земјоделците слободно влегуваат во селанска работна задруга и слободно излегуваат од неа во сроковите определени со оваа уредба.

Членовите на задруга што излегуваат од задругата гарантираат за нејзините обврски засновани до денот на нивното излегување по законските прописи и правилата.

Односите помеѓу задругата и нејзините членови што настануваат при излегувањето од задругата се утврдуваат писмено. Врз основа на закон, на договорот и правилата на задругата.

Член 6

Селанската работна задруга престанува со спојувањето со земјоделска задруга што постои, со реорганизација во други видови земјоделски задруги или со ликвидација.

Член 7

Земјата, зградите, инвентарот, добитокот и други фондови на селанската работна задруга, здобивени од средствата на задругата, не можат, како задружна своина, во случај на престанок на задругата или излегување на поодделни членови на задругата да им се делат на членовите на задругата.

Член 8

Имотот во своина на онаа селанска работна задруга што се ликвидира ќе и се отстапи на земјоделска задруга што постои, ако ќе се согласи оваа со тоа и ако не е поинаку определено врз основа на оваа уредба.

Член 9

Начелата за регулирање на имотните односи пропишани со оваа уредба се применуваат и на други видови земјоделски задруги.

II. Реорганизација на селанска работна задруга

Член 10

Собранието на селанска работна задруга може да одлучи задругата да се реорганизира во друг вид земјоделски задруги кога ќе го предложи тоа мнозинството на членовите на задругата.

Собранието решава за реорганизацијата кога мнозинството на членовите на задругата ќе поднесат пријава за излегување од задругата.

Ако мнозинството на членовите ќе се изјасни за реорганизација, преостаналите членови или нивни

дел можат да одлучат да продолжат со работата на селанската работна задруга уредувајќи ги имотните односи со задругата по чл. 1—5 од оваа уредба.

Член 11

Реорганизација на селанска работна задруга може да се изврши:

1) со спојување на целата селанска работна задруга со земјоделска задруга што постои;

2) со припојување еден дел на селанска работна задруга кон земјоделска задруга што постои, додека другиот дел на членството останува во селанската работна задруга, или оснива нова селанска работна или нова земјоделска задруга;

3) со оснивање неколку нови селански задруги или нови земјоделски задруги од селанската работна задруга што постои.

Спојување на цела селанска работна задруга или припојување на еден нејзин дел кон земјоделска задруга што постои може да се изврши само во согласност со земјоделската задруга.

Член 12

Ако се спои цела селанска работна задруга со земјоделска задруга, а ниеден дел од нејзините членови не продолжат со работата на селанската работна задруга, имотните односи на вака реорганизирана селанска работна задруга се уредуваат на следен начин:

1) на поодделни членови им се враќа внесената земја и зградите по одредбите на главата III од оваа уредба. По истите одредби (чл. 25) ќе се постапи и со средствата за работа, со добитокот и со други средства што ги внесол членот на задругата во задругата. Правата што и' припаѓаат на селанската работна задруга по тие одредби ги врши земјоделската задруга. Обврските што ги има селанската работна задруга спрема своите членови по тие одредби преминуваат на земјоделската задруга која им издава обврзници за тие обврски;

2) целокупниот имот на селанската работна задруга, здобивен од средствата и кредитот на задругата, преминува на земјоделската задруга;

3) обврските на селанската работна задруга настанати за инвестициите во имотот што го презема земјоделската задруга преминуваат на земјоделската задруга;

4) договорите со кои се обврзала селанската работна задруга да испорачува селско-стопански производи се раскинуваат доколку земјоделската задруга не пристапе да ги преземе обврските од тие договори;

5) неизмирените парични обврски на селанската работна задруга од нејзиното редовно работење ги презема земјоделската задруга. Членовите на реорганизирана селанска работна задруга гарантираат за овие обврски сразмерно на вредноста на имотот што им е вратен.

За преземените обврски од точ. 3 и 5 од претходниот став земјоделската задруга одговара во границите на вредноста на преземениот имот.

Член 13

Ако при реорганизацијата на селанска работна задруга дел од задругата протолжчи со работа, а другите членови, или нивни дел, се припојат кон земјоделска задруга што постои или ќе основат нова селанска работна или нова земјоделска задруга (чл. 11 точ. 2) или ако од селанска работна задруга што постои ќе се основат неколку нови селански работни или нови земјоделски задруги (чл. 11 точ. 3), имотните односи на реорганизираната селанска работна задруга се уредуваат по следните начела:

1) секоја од задругите споменати во претходниот став добива дел од имотот во своина на реорганизираната селанска работна задруга, сразмерно на бројот на своите членови способни за работа. На селанска работна задруга што продолжува со работа може да и' се остави и повеќе од имотот от-

колку што одговара тоа на бројот на нејзините членови способни за работа, ако е тоа нужно за нејзиното нормално работење и ако се согласат со тоа околискиот сојуз на земјоделските задруги и народниот одбор на околицата;

2) на задругите што преземаат дел од имотот на реорганизирана селанска работна задруга преминува и делот од нејзините обврски, сразмерно на вредноста на преземениот имот. За овие обврски овие задруги одговараат во границите на вредноста на преземениот имот;

3) имотните односи на членовите на реорганизирана селанска работна задруга што остаат членови само на земјоделска задруга што постои, или стапуваат членови на нова селанска работна или нова земјоделска задруга се уредуваат со реорганизираната селанска работна задруга по одредбите на главата III од оваа уредба.

Член 14

Народниот одбор на околицата може да го поништи заклучокот на собранието за реорганизацијата со спојување на цела селанска работна задруга или на еден нејзин дел со земјоделска задруга што постои, ако најде дека тоа спојување не дава достаточна гаранција дека со преземениот имот на селанската работна задруга ќе се стопанисува рационално.

Во случајот од претходниот став селанската работна задруга се ликвидира, ако не се реорганизира на друг начин или ако не продолжи со работа со малцинството на задругарите.

Во случај на ликвидација околискиот сојуз на земјоделските задруги може на комисијата од чл. 35 на оваа уредба да и' упати барање имотот на селанската работна задруга да не се стави во продажба, туку да му се стави на располагање. Комисијата решава за тоа барање со распоредно решение (чл. 36) и е должна да го усвои, ако се согласил со него народниот одбор на околицата.

Задруга чијшто заклучок е поништен во смисла на ст. 1 од овој член има право на жалба до државниот секретаријат за работи на народното стопанство на народната република во рок од 15 дена од денот кога е примено решението за поништување на заклучокот.

Член 15

Околискиот сојуз на земјоделските задруги кому што е ставен на располагање задружен имот во смисла на ст. 3 од претходниот член може тој имот, во согласност со народниот одбор на околицата, да и' го отстапи на користење на друга задруга или да го даде на управување на стопанско претпријатие.

Околискиот сојуз на земјоделските задруги може, во согласност со народниот одбор на околицата, да формира претпријатија кои ќе вршат услуги на земјоделците со употреба на средствата што вложувале во овој дел на задружниот имот.

На стопанската организација што ќе го преземе задружниот имот преминува и делот на обврските на селанската работна задруга, сразмерно на вредноста на преземениот имот.

Член 16

Ако народниот одбор на околицата најде дека селанската работна задруга што продолжува работа со мален број членови не дава достаточна гаранција дека ќе стопанисува рационално со имотот во задружната своина што останува по враќањето на имотот на членовите на задругата, тој може со решение да го стави тој имот на располагање на околискиот сојуз на земјоделските задруги.

Околискиот сојуз на земјоделските задруги може со тој имот да постапи на начинот предвиден во претходниот член.

Против решението донесено по ст. 1 од овој член задругата има право на жалба до државниот секретаријат за работи на народното стопанство на на-

родната република во срок од 15 дена од денот на приемот на решението.

Одредбите на ст. 1—3 од овој член ќе се применат и на задруга во која се намалил значително бројот на членовите поради поединечно излегување.

Член 17

Во секој случај на реорганизација на селанската работна задруга со целокупниот општонароден имот што и' бил даден на задругата на користење располага народниот одбор на околицата.

Народниот одбор на околицата може општонародниот имот од претходниот став да им го даде на управување на претпријатијата што ќе ги формира за вршење услуги на земјоделците.

Со општонародниот имот од ст. 1 на овој член народниот одбор на околицата може да постапи и така што ќе ја даде, во согласност со околинскиот сојуз на земјоделските задруги, на трајно бесплатно користење на земјоделската задруга што постои со која се споиле реорганизираната селанска работна задруга, или на селанска работна задруга што продолжила со работа или на нова селанска работна или нова земјоделска задруга што е формирана од неа.

Општонародниот имот од ст. 1 на овој член може делум да биде даден на една а делум на друга од задругите од претходниот став.

На ист начин народниот одбор на околицата може да постапи и со општонародниот имот што бил даден на користење на селанска работна задруга чијшто број членови значително се намалил поради поединечно излегување.

Член 18

Селските утрини и пасишта што и' биле дадени на селанската работна задруга на користење како општонароден имот, му се враќаат на селото, со тоа што задругата има на нив право на користење спрема своите потреби.

Се овластуваат народните републики да донесат поблиски прописи за уредување на односите од претходниот став.

Член 19

Земјиштата што се непосредно внесени од Земјишниот фонд на аграрната реформа и колонизација во имотот на селанска работна задруга се сметаат како општонароден имот даден на задругата на користење.

III. Поединечно излегување од селанска работна задруга

Член 20

Член на селанска работна задруга може да излезе од задругата во годината во која му истичува срокот определен за тоа со правилата или со договорот. Ако срокот не е определен, членот на задругата има право да излезе од задругата во третата година по влегувањето во задругата, не сметајќи ја годината во која што влегол во задругата.

Ако член на задруга не излезе од задругата во годината во која му истичува срокот за излегување, тој срок се продолжува за идните три години.

Член на задруга што сака да излезе од задругата мора своето барање да го поднесе до задругата најдоцна до 1 јули на онаа година во која има право да излезе. Барањето се поднесува писмено било непосредно до задругата било преку пошта или преку околинскиот суд.

Излегувањето од задругата се врши само со денот 1 октомври.

По исклучок, собрание на задругата може во 1953 година, во согласност со народниот одбор на околицата, да определи други срокови, но во тој случај не може да помине помалу од 30 дена од последниот ден кога членот на задругата има право да поднесе пријава за излегување па до денот на излегувањето.

Задругата може да се погоди со поодделни членови и за другите услови за излегување, доколку

со тоа не се оштетуваат интересите на задругата. Одлука за тоа донесува управниот одбор на задругата.

Член 21

Во случај на излегување, задругата е должна да му ја врати на сопственикот земјата што ја внесол во задругата.

Ако со враќањето на земјата би се распарчувал земјишниот посед што останува во задругата а кој е групиран, или ако задругата извршила на земјата инвестиции од поголем обем или направила згради, таа има право на сопственикот место внесената земја да му даде друга земја со иста вредност.

Ако во случајот од претходниот став задругата е во можност да му даде на сопственикот само земја со помала вредност од вредноста на внесената земја, таа е должна разликата во вредноста да му ја надокнади со пари.

Надокнадата за земјата се определува според нејзината локална прометна вредност на денот на излегувањето.

Задругата е должна да му ја исплати на сопственикот надокнадата за земјата во срок од 8 години, во еднакви годишни отплати сметајќи од денот на излегувањето. Задругата и сопственикот на земјата можат спогодбено да определат и покус или подолг срок за исплата на оваа надокнада.

Член 22

Ако група членови на задруга во смисла на чл. 23 од Законот за аграрна реформа и колонизација внесла во задруга неподделен земјишен комплекс ќе му се врати на секое поодделно домаќинство во случај на излегување од задругата дел од тоа земјиште спрема големината на неговиот сопственички дел.

Член 23

Задругата и сопственикот на земјата ќе се согласат за посезите на земјата што се враќа. Ако тие не постигнат согласност за тоа, посевите му припаѓаат на сопственикот на земјата, а тој е должен да и' ја надокнади на задругата вредноста на вложениот труд, како и вредноста на семето и на други средства потрошени во обработката.

Член 24

Зградите што ги внесол земјоделецот во задруга му се враќаат, освен ако би можело тоа да му нанесеш штета на стопанисувањето на задругата.

Во случај кога не ги враќа зградите, задругата е должна да му ја надокнади на сопственикот нивната вредност или место внесените згради да му даде други згради.

Ако вредноста на задругите што се враќаат е помала од вредноста на внесените згради, задругата е должна да му ја надокнади на сопственикот таа разлика.

Задругата е должна да му ја исплати на сопственикот надокнадата за зградите и надокнадата за разликата помеѓу вредноста на зградите во срок од 5 години, во еднакви годишни отплати сметајќи од денот на излегувањето.

Ако вредноста на зградите што му се даваат на член на задруга место внесените е поголема од вредноста на внесените, тој е должен да и' ја надокнади на задругата разликата во вредноста во срокот и на начинот определен во претходниот став.

Надокнада за зградите како и надокнадата за разликата во вредноста се определува според локалната прометна вредност на зградите на денот на излегувањето.

Член 25

Неисплатената вредност на средствата за работа, на добитокот и на други средства што ги внесол земјоделецот во задругата, задругата е должна да му ја надокнади во срок од три години по излегувањето во еднакви годишни отплати, и тоа спрема книговодствената вредност на денот на влегувањето во сила на оваа уредба.

Ако книговодствената вредност не е определена, задругата е должна да му даде надокнада спрема локалната прометна вредност на средствата од ст. 1 на денот по излегувањето.

Средствата од ст. 1 можат да му се вратат на поранешниот сопственик при неговото излегување, ако не се нужни за водење на задружното стопанство. Во тој случај сопственикот е должен да и' го врати на задругата износот што му го исплатила таа за тие средства, и тоа во сроковите што ќе ги утврдат тие спогодбено, а најдолго во срок од 3 години.

Член 26

Сопственикот кому што е вратена земјата е должен да и' ја надокнади на задругата вредноста на извршените инвестиции на таа земја во еднакви годишни отплати, во срок од 8 години од денот на престанокот на членството, а спрема вредноста што ја имаат тие инвестиции на тој ден.

Одредбата од претходниот став важи и за подобрувањата и доградбите извршени на зградата што му се враќа на сопственикот.

Член 27

Сопствениците на вратената земја и згради гарантираат за делот од долгот на задругата што постоел на денот на нивното излегување од задругата, сразмерно на вредноста на земјата и зградите што им се вратени, спрема вкупната вредност на задружниот имот.

Поверителот на задругата има право заради обезбедување на своето побарување спрема задругата да го вкнижи правото на залог на земјата и зградите вратени на сопствениците, и тоа за износот на долгот за кои гарантираат тие спрема одредбата од претходниот став.

Одредбата од ст. 1 на овој член не важи за оние сопственици на вратена земја и згради што не примале рента од задругата и не работеле во задругата бидејќи не биле во можност да работат.

Член 28

На член на задруга што излегол од задругата, задругата е должна до 31 октомври да му издаде писмена исправа во која ќе се утврди кој имот му се враќа и кои се негови права и обврски спрема задругата.

Ако собранието на задругата во смисла на чл. 20 ст. 5 од оваа уредба определило за 1953 година лен за излегување од задруга, таа е должна писмената исправа од претходниот став да му ја издаде на членот на задругата во срок од 30 дена сметајќи од тој ден.

Писмената исправа се испраќа до народниот одбор на општината во два примерка од кои што еден со потврда од народниот одбор на општината се испраќа до членот на задругата што излегува од задругата, а вториот останува кај народниот одбор.

Врз основа на исправата потврдена по претходниот став, сопственикот може да го вкнижи своето право на своина на вратената земја, а задругата може да го вкнижи заложното право за своето побарување спрема него.

Ако заинтересираното лице смета дека со исправата издадена во смисла на ст. 1 од овој член се повредени неговите права, тоа може со тужба да бара заштита на тие права пред редовниот суд надлежен по седиштето на задругата, во срок од 30 дена по приемот на исправата.

Член 29

Во сроковите определени за издавање исправа по претходниот член задругата е должна да му ја предаде на сопственикот земјата и зградите што му се враќаат.

Задругата може, во случај кога по чл. 20 ст. 5 од оваа уредба определила ден за излегување од задругата во 1953 година, да определи и друг срок за предавање на земјата и зградите, но последниот

ден на тој срок не може да паѓа пред излегувањето од задругата ниту по 31 октомври.

IV. Ликвидација на селанска работна задруга

Член 30

Собранието на селанска работна задруга донесува одлука за ликвидација на задругата кога мнозинство членови ќе поднесат пријава за излегување, а задругата не се реорганизира ни продолжува со работа со намален број членови.

Член 31

Во случај на ликвидација на задруга на членовите на задругата им се враќа нивната земја, зградите, добитокот и други средства за работа што ги внесле во задругата а кои не им биле ни деломично исплатени. На член на задруга кому што вредноста на добитокот и на други средства за работа му се исплатени деломично тој добиток и средства за работа можат да му се вратат, ако примените износи ги уплати во целост во задружната актива.

Ако задругата ги отуѓила или расходуvala внесените средства за работа членот на задругата има право да бара да му се намири од задружната актива износот на неисплатената вредност на тие средства.

Членовите на задруга ги преземаат, сразмерно на вредноста на вратените земјишта и згради, долговите на задругата што не можеле да се намират од задружната актива.

Одредбите од чл. 23 и 26 на оваа редба се применуваат и во случај на ликвидација на задругата.

Преостанатата актива и средствата за работа на задруга што ликвидирала се пренесуваат на околскиот сојуз на земјоделските задруги кој ќе располага со нив во согласност со народниот одбор на околицата.

Сиот општонароден имот му се предава на народниот одбор на околицата. Заедно со земјата во општонароден имот се предаваат и зградите што ги направила задругата на нив, со тоа што стопанската организација на која и' е дадено земјиштето во смисла на чл. 17 е должна вредноста на тие згради да ја уплати во задружната актива.

Член 32

Ако задругата извршила на земјиште што треба да му се врати на сопственикот поголеми инвестиции, народниот одбор на околицата може да го преземе тоа земјиште коешто со тоа, заедно со објектите, станува општонароден имот.

Народниот одбор на околицата може такво земјиште во согласност со околскиот сојуз на земјоделските задруги да го даде на користење на друга задруга, или да го даде на управување на стопанско претпријатие.

Стопанската организација што ќе преземе такво земјиште во смисла на претходниот став е должна да го обезбети сопственикот на начинот предвиден во главата III од оваа уредба.

Член 33

Околскиот сојуз на земјоделските задруги може, кога ќе најде дека е тоа економски покорисно, да упати барање до комисијата од чл. 35 на оваа уредба да му се стави на располагање имотот во задружна своина што ќе остане по враќањето на имотот на членовите на задругата. По ова барање се постапува во смисла на ст. 3 чл. 14 од оваа уредба.

Околскиот сојуз на земјоделските задруги располага со овој имот на начинот определен во чл. 15 од оваа уредба.

Член 34

Во случај на ликвидација на задругата, народниот одбор на околицата располага со општонародниот имот што и' бил даден на користење на задругата на начинот предвиден во чл. 17 од оваа уредба.

Со општонародниот имот што му го отстапил народниот одбор на околицата, околскиот сојуз на

земјоделските задруги може да постапи на начинот предвиден во чл. 15 ст. 2 од оваа уредба.

V. Постапка за уредување на имотните односи во случај на реорганизација и ликвидација на селанска работна задруга

Член 35

Во случај кога селанска работна задруга се реорганизира или ликвидира, се формира комисија со задача да ги уреди имотните односи.

Комисијата има 9 члена, од кои што претседателот и еден член ги именува народниот одбор на околицата, два члена околинскиот сојуз на земјоделските задруги а пет члена избира собраниеот на задругата.

Член 36

Комисијата донесува решение за распоредот на имотот и долговите (распоредно решение).

Член 37

Во случај на реорганизација на задруга распоредното решение содржи:

1) која земја, згради, добиток и други средства за работа (чл. 25 ст. 3) им се враќаат на поодделни сопственици;

2) колкав дел од инвестициониот долг (чл. 12 точ. 3) презема земјоделската задруга што постои, односно селанската работна задруга што продолжува со работа или нова селанска работна или нова земјоделска задруга;

3) за кои парични обврски на задругата гарантираат членовите на задругата и за колкав дел од тие обврски гарантира секој од нив (чл. 12 точ. 5);

4) колку поодделни членови на задругата побаруваат од задругата и по кој основ;

5) обврски на реорганизираната селанска работна задруга, односно на нејзиниот следник што ги презел тие обврски спрема членовите на задругата.

Член 38

Во случај на ликвидација на задруга распоредното решение ги содржи податоците од точ. 1, 2, 4 и 5 од претходниот член, како и податоци за тоа кои долгови на задругата преземаат членови на задругата и колкав дел од тие долгови доаѓа на секој од нив (чл. 31 ст. 3)

Член 39

Кон распоредното решение се приложува билансот на задругата со состојбата на денот определен за излегување од задругата, како и пописот на имотот во задружна своина и општонародниот имот даден на задругата на користење.

Член 40

Распоредното решение комисијата го донесува откако претходно ќе ги сослуша мислењата и предлозите од членовите на задругата.

Во случај на спротивни предлози од членовите на задругата комисијата ќе настојува да ги согласи тие предлози. Таа може за таа цел да одржи расправа со заинтересираните членови на задругата. Пред да почне расправата, како и на самата расправа, комисијата ќе ги сослуша мислењата и предлозите од управниот одбор на задругата.

Член 41

Распоредното решение комисијата го испраќа до народниот одбор на општината на чие подрачје се наоѓа задругата.

Народниот одбор на општината е должен на својата огласна табла, како и на друг начин убиен во седиштето на задругата, да објави дека заинтересираните лица можат да го разгледаат распоредното решение во канцеларијата на народниот одбор.

Сопствениците на вратената земја имаат право во рок од 15 дена од денот кога е истакната објавата на огласната табла на народниот одбор на општината да стават свои забелешки на распоредното решение.

Забелешките се поднесуваат писмено или усно на записник од комисијата.

Член 42

Распоредното решение комисијата го испраќа и до околинскиот јавен правобранител, а ако го нема овој, до наредниот одбор на околицата.

Околинскиот јавен правобранител, односно народниот одбор на околицата, можат со цел да се заштити општонародниот имот да поднесат свои забелешки и да ставаат соодветни предлози во постапката пред околинскиот суд (чл. 44).

Член 43

По истекот на рокот од ст. 3 чл. 41 на оваа уредба комисијата го испраќа распоредното решение, заедно со забелешките, до околинскиот суд на одобрение.

Комисијата го испраќа распоредното решение до околинскиот суд и во случај кога немало забелешки.

Член 44

Околинскиот суд во вонпарнична постапка ја испитува правилноста на распоредното решение земајќи ги во обзир ставените забелешки.

Судот во вонпарнична постапка ги расправува и спрните прашања од чие решение зависи распоредот на имотот и долговите.

Постапката на судот е итна.

Член 45

Ако е потребно, судот ги сослушува заинтересираните лица и изведува докази.

Ако задругата што се реорганизира или ликвидира имала на користење општонароден имот, судот е должен да го сослуша и околинскиот јавен правобранител, а ако го нема овој, претседателот на народниот одбор на околицата или лице овластено од него.

Судот е должен да сослуша мислење од двајца вештачи за правилноста на распоредното решение.

Своето решение судот го испраќа до народниот одбор на општината за да го објави овој на начинот определен во ст. 2 чл. 41 од оваа уредба.

Против одлуката од судот со која се потврдува или менува распоредното решение заинтересираното лице може да подаде жалба до окружниот суд во рок од 15 дена од денот кога ќе биде таа одлука објавена по претходниот став. Жалбата му се предава на околинскиот суд.

VI Казнени одредби

Член 46

Член на селанска работна задруга што по влегувањето во сила на оваа уредба ќе земе во посед имот внесен во задругата или друг задружен имот пред да биде спроведена постапката пропишана со оваа уредба, ќе се казни за прекршокот со затвор до 30 дена или со парична казна до 100.000 динари.

Со казната од претходниот став ќе се казни и член на селанска работна задруга што пред да влезе во сила оваа уредба зел во посед имот внесен во задругата, или друг задружен имот, ако не го врати зементиот имот по покана од комисијата од чл. 35 на оваа уредба во рокот што ќе му го определи таа.

Старителот ќе се казни за прекршоците по ст. 1 и 2 од овој член ако неговото дејствие не претставува кривично дело

VII. Преодни и завршни одредби

Член 47

Земјоделците можат по престанокот на селанската работна задруга со реорганизација или ликвидација да формираат нова селанска работна задруга по начелата од оваа уредба.

Народниот одбор на околицата може во согласност со околинскиот сојуз на земјоделските задруги во случајот од претходниот став да и даде на новооснованата селанска работна задруга дел од општонародниот имот, ако смета дека е задругата економски способна за рационално стопанисување.

Околинскиот сојуз на земјоделските задруги може во случајот од ст. 1 на овој член да и даде

на новоосновањата селанска работна задруга дел од имотот на реорганизирана или ликвидирана селанска работна задруга, ако смета дека е исполнет условот од претходниот став

Член 48

Член на селанска работна задруга што постои може во 1953 година да излезе од задругата, без обзир да ли му истекло тригодишниот срок, предвиден во чл. 30 од Основниот закон за земјоделските задруги.

Член на задруга што сака да излезе од задруга во 1953 година е должен пријавата за излегување да ја поднесе најдоцна до 1 јули 1953 година, односно до денот што ќе го определи собранието на задругата во смисла на чл. 5 ст. 20 на оваа уредба.

На член на задруга што по претходниот став не ќе поднесе пријава за излегување, почнува да му тече нов тригодишен срок во смисла на ст. 2 чл. 20 од оваа уредба, ако со договорот или со правилата не е определено поинаку.

Член 49

Молбите за излегување од селанска работна задруга што се поднесени до денот на влегувањето во сила на оваа уредба, а до тој ден не се решени, важат како пријави за излегување во смисла на чл. 20 на оваа уредба.

Народните одбори и судовите при кои се наоѓаат овие молби ќе ја запрат постапката по нив и ќе ги испратат до задругите на кои се однесуваат.

Член 50

Лицата што од кој и да било разлог престанале да бидат членови на селанска работна задруга пред да влезе во сила оваа уредба имаат право до 1 јули 1953 година, односно до денот што ќе го определи собранието на задругата во смисла на ст. 5 чл. 20 на оваа уредба, да бараат нивните имотни односи со задругата да се уредат по начелата предвидени во оваа уредба, ако сметаат дека би било тоа за нив поповолно.

Член 51

Во случај кога селанска работна задруга престанала да постои пред денот на влегувањето во сила на оваа уредба, а до тој ден не е завршена ликвидација, народниот одбор на околицата ќе определи комисија која ќе изврши ликвидација на задружниот имот по одредбите од чл. 35—45 на оваа уредба.

Член 52

Во 1953 година задругата може и пред срокоите определени во чл. 29 од оваа уредба, да му ја врати земјата и зградите на членот на задругата што поднесол пријава за излегување од задругата, и тоа на денот што ќе го определи собранието на задругата водејќи сметка за потребата за навремена обработка на земјата.

Со одредбата од претходниот став не се докачува обврската на задругата да му издаде исправа на сопственикот кому што го вратила имотот, како ни правото на сопственикот да поднесе тужба во смисла на ст. 5 чл. 28 од оваа уредба.

Член 53

Договорите за испорака на селскостопански производи што треба да се извршат во 1953 година, а кои ги склучиле селанските работни задруги како продажачи, остануваат во сила, ако можностите на задругата за испорака на тие производи, поради излегувањето на членовите и изнесувањето на земјата од задругата, не се намалиле значително.

Ако можностите на задругата во поглед на испорака се намалиле значително од разлозите споменати во претходниот став, обврската за испорака се намалува сразмерно.

Ако купувачот нема интерес на ја преземе намалената испорака тој има право да се откаже од договорот.

Член 54

За спроведувањето на оваа уредба ќе се грижат државните секретари за работи на народното стопанство на народните републики. Тие ќе донесуваат

во согласност со републичкиот извршен совет потребни упатства за спроведување на оваа уредба и ќе вршат надзор над извршувањето на оваа уредба.

Се овластува сојузниот Државен секретар за работи на народното стопанство да може, во согласност со Сојузниот извршен совет, да донесува прописи за извршување на оваа уредба.

Член 55

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ“.

Сојузен извршен совет

Р. п. бр. 58

30 март 1953 година

Белград

Го заменува

Претседателот на Републиката

Потпретседателот

на Сојузниот извршен совет,

Едвард Кардељ, с. р.

84.

Врз основа на чл. 20 точ. 1 од Законот за спроведување на Уставниот закон, Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА ДОПОЛНЕНИЕ НА УРЕДБАТА ЗА НАГОЛЕМУВАЊЕ ЗАКУПНИНИ ЗА СТАНБЕНИТЕ И РАБОТНИТЕ ПРОСТОРИИ

Член 1

Во Уредбата за наголемување закупнини за станбените и работните простории („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 54/52) по чл. 2 се додава нов член, 2а, кој гласи:

„Закупнините за станбени простории, наголемени за 100% по чл. 1 од оваа уредба, народниот одбор на општината односно градот може да ги намали, доколку не и одговараат на висината на закупнините за слични станбени простории.

Закуподавецот е должен да уплатува 50% од оваа намалена закупнина како придонес во фондот за одржување згради.“

Член 2

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ“, а ќе се применува од 1 април 1953 година.

Сојузен извршен совет

Р. п. бр. 48

Белград, 28 март 1953 година

Го заменува

Претседателот на Републиката

Потпретседателот

на Сојузниот извршен совет,

Едвард Кардељ, с. р.

85.

Врз основа на чл. 79 точ. 7 и чл. 81 од Уставниот закон, Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ФИНАНСИРАЊЕТО И РАБОТЕЊЕТО НА ЗДРАВСТВЕНИТЕ УСТАНОВИ

1

1. Од денот што ќе го определи извршниот совет на народната република самостојно ќе се финансираат овие здравствени установи: општи, клинички и специјални болници; природни лекувалишта; опоравилишта; санаториуми за туберкулоза, домови за народно здравје; здравствени станици.

Исто така, самостојно ќе се финансираат и амбуланти, забни амбуланти, родилни домови и станици за брза помош во околиите и градовите во кои не се формирани домови за народно здравје.

2. Здравствените установи што не се цитирани во точ. 1 и натаму ќе се финансираат како досега.

Исто така, ќе се финансираат како досега и сите диспанзери, школски поликлиники и хигиенски станици, па и тогаш кога постојат како орга-

низациони единици на дом за народно здравје.

3. Во буџетите на определените органи се обезбедуваат и натаму финансиски средства, и тоа:

а) за изводење на сите превентивни здравствени мерки и други санитарни акции, доколку ги вршат здравствените установи од точ. 1;

б) за исплата на плати и додатоци на наставен, помошен наставен и друг персонал што служи исклучиво за наставата во клиничките болници.

4. Здравствените установи од точ. 1 имаат своја самостојна претсметка на приходите и расходите што ја утврдува здравствената установа во согласност со органот што врши надзор над нејзината работа.

Приходите и расходите во претсметките на сите установи се утврдуваат спрема планираниот број на болесничките дни односно прегледи или видови услуги, како и според фактичните трошоци на болесничкиот ден односно преглед или вид услуги.

Здравствените установи од точ. 1 самостојно располагаат со своите приходи во границите на претсметката и постоеките прописи.

Наредбодавец за извршување на претсметката на здравствената установа е управникот. Наредбодавецот може да го пренесе своето наредбодавно право под условите предвидени во чл. 33 од Законот за буџетите.

5. Цените за услугите што ги даваат здравствените установи од точ. 1 ги утврдува здравствената установа во согласност со органот што врши надзор над работата на здравствената установа, а во границите на највисоките цени што ги определува советот за народно здравје и социјална политика на народната република.

Единица за утврдување цената на услугите во овие установи е болеснички ден односно преглед или определен вид услуги.

6. Седмична здравствена установа од точ. 1 има при Народната банка на ФНРЈ своја текушта сметка. На оваа сметка здравствената установа задолжително ги полага сите остварени приходи и преку неа врши исплата на своите расходи, освен оние кои по прописите што постојат може да ги плаќа со готови пари.

Со средствата на својата текушта сметка здравствената установа самостојно располага.

7. За да го обезбедат своето редовно работење здравствените установи од точ. 1 можат да користат кредит при Народната банка на ФНРЈ. Ако побара кредит здравствената установа, Народната банка на ФНРЈ е должна да и одобри кредит најмалку во висина на нејзините едномесечни расходи предвидени со претсметката.

8. Завршната сметка на здравствената установа од точ. 1 што се составува по истекот на годината за која е одобрена претсметката, здравствената установа ја усвојува во согласност со органот што врши надзор над работата на здравствената установа.

Ако органот што врши надзор над работата на здравствената установа не ја соопшти својата согласност или своите забелешки на завршната сметка на здравствената установа во рок од месец дена од денот кога му е испратена, се смета дека дал согласност на завршната сметка.

9. Вишокот на приходите над расходите што ќе го остаари со севото работење здравствената установа од точ. 1 се внесува во фондовите на здравствената установа.

Кои фондови ќе има здравствената установа од точ. 1 и кој процент од остварениот вишок на приходите ќе внесува во поделен фонд, определува советот за народно здравје и социјална политика на народната република.

10. Додека не се донесат нови прописи за награднувањето на работниците и службениците на работа во здравствените установи, платите на работниците и службениците на работа во здрав-

ствените установи ќе се исплатуваат по сегашните прописи.

11. Поблиски упатства за финансирањето и за финансиското работење на здравствените установи од точ. 1, за начинот на заклучувањето на досегашното работење и за утврдување структурата на цената на услугите, ќе пропише советот за народно здравје и социјална политика во согласност со државниот секретар за работи на буџетот и за државна администрација на народната република.

II

12. Здравствените установи се должни да примаат секое болно лице и да му дадат свои услуги, ако е приемот на такво лице во здравствената установа медицински индигиран и ако го дозволува тоа капацитетот на здравствената установа.

Лице што не ќе биде приемот во здравствена установа може да се жали. Жалбата се подава до органот што врши надзор над работата на здравствената установа веднаш, а најдоцна во рок од 15 дена од денот кога е одбиен приемот. Овој орган е должен по навремено поднесаната жалба да донесе свое решение во рок од 24 часа.

13. Надокнада за услугите што ги даваат здравствените установи плаќаат било органите или установите што се определени со оваа одлука, било самите болесници.

14. Надокнадата за услугите што ги даваат здравствените установи се плаќа:

а) за осигурениците на социјалното осигурување — од средствата на надлежниот завод за социјално осигурување на околината (градот);

б) за лицата на отслужување на кадровскиот рок или на воена вежба — од претсметката на Државниот секретаријат за работи на народната одбрана на начинот што ќе го определи тој секретаријат;

в) за лицата што се ослободени со одделни прописи од плаќање на надокнада, како што се: воени инвалиди од војните, народни херои, носители на „Партизанска споменица 1941“, носители на „Караѓорѓева звезда со мечеви“, носители на „Белиот орел со мечеви“, и тоа за видовите на медицинската помош на која имаат право по тие прописи — од сојузниот буџет на начинот што ќе го определи сојузниот Државен секретаријат за работи на буџетот и за државна администрација.

15. За лицата кои по Уредбата за пресметување и наплата на трошоците во државните здравствени установи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 56/48), кои и натаму остануваат во сила, се ослободени од плаќање на надокнада а имаат пребивалиште на неговото подрачје, надокнадата ја плаќа народниот одбор на околината (градот, градската општина со одделни грава), освен за лицата од претходната точка и за лицата сместени во болниците за душевни болести.

За лицата сместени во болниците за душевни болести, надокнадата се плаќа од буџетот на народната република чии државјани се овие лица.

16. Надокнадата за услугите што ги даваат детските домови, мајчинските домови, родилните домови и станиците за брза помош ја плаќа народниот одбор на околината (градот, градската општина со одделни права) за сите лица што имаат пребивалиште на неговото подрачје, освен за лицата од точ. 14 од оваа одлука.

17. Услугите што ги даваат диспанзерите и школските поликлиники, како буџетски установи, бесплатни се за сите граѓани.

18. За лицата што се наоѓаат на издржување казна во казнено поправителни установи, надокнадата ја плаќа казнено-поправителната установа.

За услугите што им ги даваат здравствените установи на лицата по налог од судовите, јавните обвинителства или органите на државната управа, надокнадата ја плаќа народниот одбор на околината (градот, градската општина со одделни права) на чие подрачје овие лица имаат пребивалиште,

освен за услугите дадени на лицата од точ. 14 на оваа одлука.

19. Доколку не се работи за случаите од точ. 14, 15, 16, 17 и 18 од оваа одлука, за лицата кои по Уредбата за пресметување и наплата на трошоците во државните здравствени установи плаќаат само половина од надокнадата, втората половина на надокнадата ја плаќа народниот одбор на околицата (градоот, градската општина со одделни права) на чие подрачје овие лица имаат пребивалиште.

20. Лицата за кои не плаќаат надокнада органите односно установите по одредбите од оваа одлука, сами ја плаќаат надокнадата за услугите во здравствените установи, освен надокнадата во установите цитирани во точ. 16 и 17 од оваа одлука.

21. Ако за лицата за кои по одредбите од оваа одлука надокнадата ја плаќа народниот одбор на околицата (градоот, градската општина со одделни права) на чие подрачје тие имаат пребивалиште, не може да се утврди нивното пребивалиште, надокнадата ја плаќа народниот одбор на околицата (градоот, градската општина со одделни права) на чие подрачје се наоѓа здравствената установа.

22. Органите и установите што се должни да плаќаат надокнада спрема оваа одлука, должни се во своите буџети односно претсметки да предвидат соодветни финансиски средства.

Овие органи и установи можат со здравствените установи од точ. 1 да склучуваат договори за цените и условите за давање и плаќање на услугите, како и да договорат давања аконтации на име надокнадата за услугите.

23. Начинот за утврдување на надокнадата (цената) за услугите што ги даваат здравствените установи го пропишува советот за народно здравје и социјална политика на народната република.

24. На лицата што се должни да ја платат сами надокнадата, народните републики и народните одбори можат со свои прописи да дадат одделни олеснувања при плаќањето на надокнадата (на пример: деломично плаќање на надокнадата спрема данокот што го плаќаат тие лица, ослободување од плаќање надокнада во случај на локални епидемии, ослободување од плаќање надокнада и за други заразни болести за кои се плаќа надокнада по прописите што постојат и сл.), со тоа што се должни тие на здравствените установи за овие лица да ја платат разликата до полната надокнада односно полната надокнада.

III

25. Здравствената установа е должна на секое лице што е должно само да ја плати надокнадата, при излегувањето од здравствената установа, да му направи и врачи пресметка на трошоците.

Ако должникот при излегувањето од здравствената установа не ја плати долгуваната надокнада, должен е да ја плати во рок од осум дена од денот кога ја примил пресметката.

Ако должникот смета дека не е должен да ја плати надокнадата или дека надокнадата му е неправилно пресметана, може во рок од 3 дена од денот на приемот на пресметката да и' стави на здравствената установа приговор на пресметката. Ако должникот не стави во овој рок приговор се смета дека пристанал да ја плати надокнадата по пресметката.

По навремено поднесениот приговор здравствената установа е должна да донесе решение и да му го испрати на должникот. Ако остане должникот и по ова решение задолжен за надокнадата, должен е да ја исплати во рок од 8 дена од денот на приемот на решението.

Ако должникот не ја исплати долгуваната надокнада во рокот од ст. 2 односно ст. 4 од оваа

точка, надокнадата е должен да ја плати народниот одбор на околицата (градоот, градската општина со одделни права) на чие подрачје должникот има пребивалиште.

Народниот одбор што ја платил надокнадата по одредбата од претходниот став, ќе издаде платен налог против должникот. Платниот налог се извршува во рок од 3 дена.

При извршувањето на платниот налог ќе се наплатат и сите трошоци на постапката за наплатата и извршувањето.

26. Начинот на пресметувањето на трошоците помеѓу здравствената установа и органот или установата што е должна по одредбите од оваа одлука да ја плати надокнадата ќе го утврдат овие установи спогодбено. Овие установи можат спогодбено да го утврдат и рокот за плаќање на надокнадата.

Ако рокот за плаќање на надокнадата не е спогодбено утврден, должникот е должен да ја плати надокнадата во рок од 8 дена од денот на приемот на пресметката.

Ако должникот смета дека не е должен да ја плати надокнадата или дека надокнадата му е неправилно пресметана, може во рок од 3 дена од денот на приемот на пресметката да подаде до здравствената установа нов приговор на пресметката, а по повод приговорот ќе се постапува аналогно на одредбата од ст. 24 точ. 25 од оваа одлука.

Ако должникот не подаде приговор во рокот од претходниот став, се смета дека пристанал да ја плати надокнадата по пресметката.

Ако должникот не ја исплати долгуваната надокнада во определениот рок, здравствената установа може да бара издавање на платниот налог од надлежниот околицки суд. Платниот налог се извршува во рок од 3 дена.

Судовите се должни барањата на здравствените установи за издавање на платни налози да ги земаат во работа како итни.

IV

27. Здравствените установи од точ. 1 ќе го заклучат своето финансиско работење со состојбата на денот што ќе го определи извршниот совет на народната република и ќе изврши конечна пресметка со фондот за временото финансирање на здравствените установи од кој се финансирале од 1 јануари 1953 година.

28. Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ“, а ќе се применува од денот што ќе го определи извршниот совет на народната република, на кој ден престануваат да важат одредбите од Наредбата за временото финансирање на здравствените установи („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 63/52).

Р. п. бр. 53

23 март 1953 година

Белград

Сојузен извршен совет

Секретар,
Велько Зековиќ, с. р.

Потпретседател,
Едвард Кардељ, с. р.

СОДРЖИНА:

Страна

82. Одлука за одобрување измената на гра- ницата помеѓу Народна Република Хрват- ска и Народна Република Босна и Хер- цеговина — — — — —	145
83. Уредба за имотните односи и за реорга- низација на селанските работни задруги — — — — —	145
84. Уредба за дополнително на Уредбата за на- големување закупнини за станбените и работните простории — — — — —	150
85. Одлука за финансирањето и работењето на здравствените установи — — — — —	150